

Stručni rad

S ČITANJEM U IGRI DO SPONTANOG ČITANJA

Tanja Črnivec

Osnovna škola Stična

Ivančna Gorica

Sažetak

Čitanje je put do informacija i znanja. Veoma je bitno za osobnu rast i bolje razumijevanje sebe i svijeta okolo nas. To je trening mozga. Svjesni važnosti čitanja, proveli smo dan čitanja. Uvodni dio dana u šumi započeli smo „lovom na bajke“. U drugom dijelu aktivnosti su se odvijale u kutku za čitanje. Studenti su sa šest različitih igra čitanja upoznavali nove bajke i restaurirali ih. Riješili su zagonetke, ponovili nastavni materijal iz učenja o okolišu i sastavili dijelove priča. Bajke su prilagodili prikladnoj ilustraciji i ojačali svoje socijalne vještine dobrim djelima i lijepim riječima.

Ključne riječi: čitanje, dan čitanja, lov na bajku, igre čitanja, kutak čitanja.

1. Uvod

Čitanje je glavno sredstvo učenja, pa mora biti što učinkovitije. Dobro čitanje je preduvjet za napredak djece u školi, posebno kad su za pridobivanje znanja bitni pisani izvori. Slabiji čitatelji provode do tri puta više vremena učeći i puno su više opterećeni domaćim zadaćama za školu od svojih uspješnijih vršnjaka u čitanju. Problemi s čitanjem čest su uzrok slabog školskog uspjeha, što se odražava na nižem samopoštovanju učenja, ali također može dovesti do problema s osobnošću i ponašanjem. Čitanje povoljno utječe na djetetov svestrani razvoj. Potiče njegov jezični i intelektualni razvoj, razvoj mašte, obogaćuje emocionalni život, proširuje rječnik i vidike različitih područja znanja. Čitanje također razvija opisne i analitičke sposobnosti razgovora o pročitanoj tekstu, doprinoseći tako razvoju kritičke prosudbe i kritičkog mišljenja. (www.jskd.si)

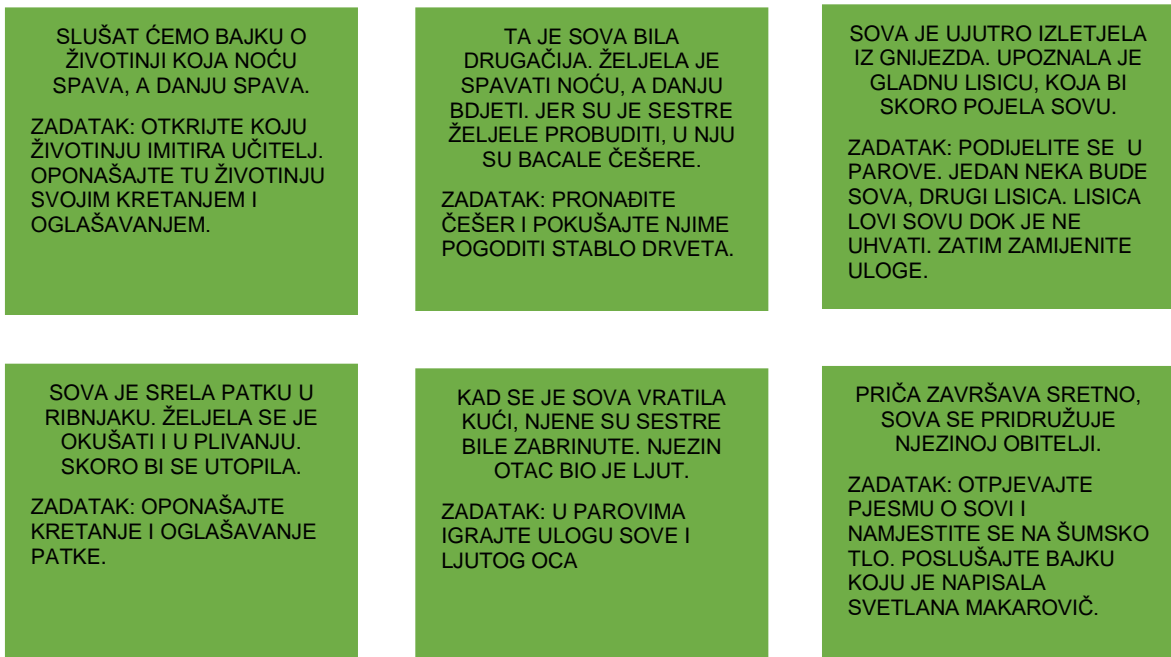
2. Dan čitanja

Kako bih učenicima čitanje što više približila igrama i pokretima, izvela sam dan čitanja. Bio je podijeljen na dva dijela. U prvom dijelu učenici su otišli u šumu u lov na bajku. U drugom dijelu dana čitanja, slijedio je grupni rad u razredu.

2.1. Prvi dio dana čitanja – lov na bajku "Sovica Oka" autorice Svetlane Makarovič

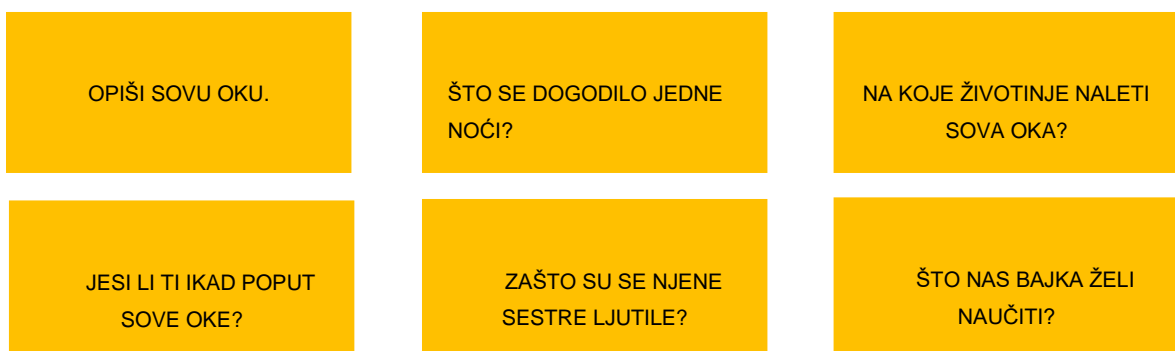
Prije odlaska u šumu, pripremila sam lagan put za učenje s učenicima. Na drveće uz šumsku stazu, koju učenici dobro znaju, prikvačila sam razne upute sa zadacima i pitanjima na zelenim i žutim kartonima. Upute sa zadacima napisane su na zelenim kartama i poslužile su za pripremu za raspravu o novoj bajci. Pitanja za provjeru razumijevanja pročitanoj teksta bila su na žutim kartonima.

S učenicima smo otišli u šumu. Zaustavili smo se kod drveta s prvim uputama i zadatkom. Slučajno odabrani učenici pročitaju uputu i zadatak koji izvršavaju svi učenici. Nakon izvršenja zadatka, otišli smo do sljedećeg stabla, na kojem je bila pričvršćena nova karta. Učenici su oponašali sovu i patku u zadacima kretanja i reklamiranja, koristeći borove šišarke za ciljanje obližnjih stabala, loveći, izvodeći igre uloga i pjevajući pjesmu o sovi.

Slike 1, 2, 3, 4, 5, 6: Upute i zadaci prije čitanja bajke

Nakon što su pročitali svih šest uputa i izvršili zadatke, učenici su se ugodno smjestili na šumsko tlo. Ispričala sam bajku Svetlane Makarovič - Sovica Oka. Razumijevanje pročitano g teksta provjerila sam uz pomoć žutih kartona pričvršćenih za drvo. Pitanja o tekstu čitali su nasumično odabrani učenici.

Slike 7, 8, 9, 10, 11, 12: Karte s pitanjima o pročitano m tekstu.

Učenici su točno odgovorili na pitanja o pročitano m tekstu.

2.2. Drugi dio dana čitanja – rad u skupinama

Drugi dio dana čitanja odvijao se u učionici. Pripremila sam šest kutova za čitanje sa zadacima. Učenici su imali po 15 minuta u svakom kutu. Bili su nasumično podijeljeni u šest skupina s najviše tri učenika. Svi su izvršili zadatke u svim kutovima za čitanje, gdje su čitali i:

- slijedili jednostavne upute,
- uređivali sličice prema slijedu kratkih tekstualnih događaja,
- rješavali zagonetke,
- označivali ispravne izjave prometnih propisa pričvršćivanjem stezaljki,
- odgovarali na pitanja bacanjem kockica,
- složili ilustracije s ulomcima iz bajki.

Slijeđenje jednostavnih uputa:

U košarici su bile kartice s jednostavnim uputama. Učenik je iz košarice izvukao karticu s uputama, pročitao je i izveo jednostavne zadatke: oponašao je bilo koju životinju ili vozilo, izvodio zadatke kretanja, oštrenje olovke, pjevanje pjesama, pisanje malih slova ...

Oponašaj bilo koju životinju.	Oponašaj bilo koje vozilo.	Donesi svoju torbu na stol.
Napravi pet čučnjeva.	Skoči pet puta.	Skači oko stola poput klokana.
Naoštري olovku	Naoštري rumenu ili zelenu bojicu.	Naoštري olovku školskog kolege.
Reci nešto lijepo svom školskom kolegi.	Reci nešto smiješno svom školskom kolegi.	Nešto šapni susjedu u klupi
Operi ruke.	Na ploču napiši bilo koje malo slovo.	Na list napiši bilo koje malo slovo.
Pjevajte pjesmu koju smo naučili u glazbenoj umjetnosti.	Pronađite ravnu crtu u razredu i prođite prstom po njoj.	3 puta uzvikujte: "Hura!"

Slike 13, 14, 15: Karte s jednostavnim uputama.

Uređivanje sličica prema slijedu kratkih tekstualnih događaja

Na kartama bile su napisane kratke priče. Ispod svake priče nalazile su se neuređene sličice iz priče. Kad je učenik istovremeno pročitao riječ koja se također nalazila na slici, stavio je sliku ispred sebe. Nakon što je uredio sve sličice prema pročitanoj tekstu, uspješno je izvršio zadatak.

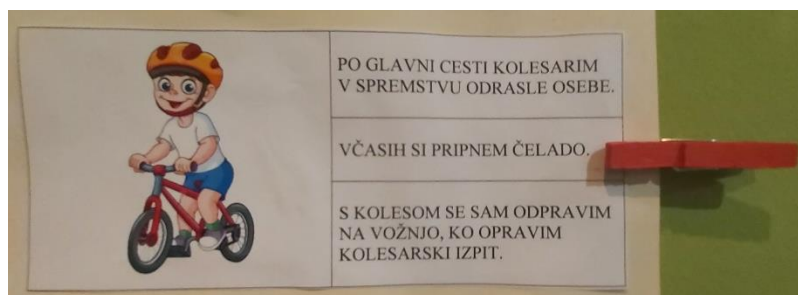
Rješavanje zagonetaka u parovima ili grupama

U košari su se nalazile karte sa zagonetkama. Na svakoj je kartici bilo napisano i rješenje. Svaki je učenik izvadio karticu zagonetke i naglas je pročitao ostatku grupe. Slušatelji su morali smisliti rješenje zagonetke.

Označavanje ispravnih izjava prometnih propisa pričvršćivanjem stezaljki

U košarici su bile karte sa slikama. Uz sliku su napisane tri izjave. Jedna od tih tri, bila je pogrešna. Učenik je na pogrešnu izjavu pričvrstio stezaljku i uzeo sljedeću karticu. U ovom su zadatku učenici ponovili nastavni materijal iz učenja o okolišu.

Slika 18: Kartica za čitanje (<https://www.google.com/search>)

Odgovori na pitanja o pročitanom tekstu koji se nasumično određuje bacanjem kocke

Jedan od učenika u grupi izvukao je iz košarice kratku bajku i pročitao je naglas. Svi u grupi imali su listić s pitanjima i kockice. Svaki igrač u grupi bacio je kocku. Ako je bacač kockica bacio kocku s tri točke, odgovorio je na pitanje napisano na listu pored kockica s tri točke. Kad su svi bacači kockica odgovorili na jedno pitanje, sljedeći u grupi pročitao je sljedeću priču.

Broj pika na kocki	Pitanje
1	O ČEMU JE PRIČA?
2	KOJE SU KNJIŽEVNE OSOBE?
3	GDJE SE PRIČA DOGAĐA?
4	KAD SE PRIČA DOGAĐA?
5	KADA JE PRIČA ZAPLETENA?
6	ŠTO NAS PRIČA ŽELI NAUČITI?

Slika 19: Pitanja za razumijevanje teksta

Uređivanje ilustracija s ulomcima iz bajki

U sredini meke podloge nalazila se košarica s kartama s napisanim ulomcima priča. Ilustracije su bile raspoređene oko košare. Učenik je pročitao odlomak i shvatio kojoj ilustraciji pripada. Učenici, koji slabije čitaju, čitali su samo riječi ili fraze iz ulomaka iz bajki i isto prilagođavaju ih ilustracijama.

Slika 20: Košara s ulomcima priča i ilustracija

3. Zaključak

Malo se djece uzbudi zbog čitanja iz svojih unutarnjih potreba, pa su aktivnosti koje potiču čitanje u učionici od najveće važnosti. Učenici su sa zanimanjem krenuli u lov na bajke i u kutovima izvršavali zadatke za čitanje. U lovu na bajke vježbali su čitanje, a istodobno su vježbali i igrali igre uloga, što im je dodatno povećalo motivaciju za čitanje bajke iz šume. U kutovima čitanja u učionici sa zanimanjem su pristupili svim zadacima čitanja. Bolji čitatelji pomagali su slabijim učenicima da čitaju po potrebi. Navikli su pomagati drugima i ojačali socijalne vještine.

4. LITERATURA

[1.]JSKD. Pomen branja za otroke.

URL: file:///C:/Users/Simon/AppData/Local/Temp/Dejavnost%20branja-1.pdf (10. 11.2020.)

[2.]Makarovič, S. (2017). Sovica Oka. Ljubljana: Mladinska knjiga

[3.]Slika kolesar

URL:https://www.google.com/search?q=by+bike+clipart&tbm=isch&ved=2ahUKEwi7ie-859zsAhXDKKQKHWDZC5AQ2-cCegQIABAA&oq=by+bike+clipart&gs_lcp=CgNpbWcQAzIGCAAQBxAeMgYIABAHEB4yBggAEAcQHjIGCAAQBxAeMgYIABAHEB4yBggAEAcQHjIGCAAQBxAeMgYIABAHEB4yBggAEAcQHjIGCAAQBxAeOgQIABATUKv1Bljalwdgw5gHaABwAHgBgAGhBlgB0gySAQcwLjcuNS0xmAEAoAEBqgELZ3dzLXdpei1pbWfAAQE&sclient=img&ei=6kicX7vsHMOhkgXgsq-ACQ&bih=758&biw=1600#imgsrc=R6DjdFncz1gzUM (3. 11. 2020.)

[4.]Za starše – koristne informacije za starše.

URL: https://zastarse.si/otroci/otroske-uganke/ (15. 10. 2020.)